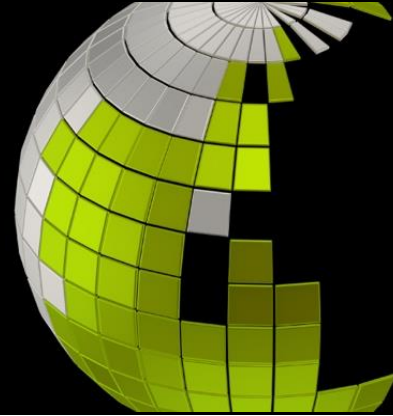

Yapay Zeka Regülasyonuna İlişkin Avrupa Bölgesindeki Son Gelişmeler

DL'DEN NOTLAR

SERİSİ

- XXIII -

YAPAY ZEKA ("YZ")

YZ VE İNSAN HAKLARI KONVANSİYONU

Avrupa Konseyi CAI (YZ Komitesi) tarafından; YZ ve İnsan Hakları Konvansiyonu ("Konvansiyon") çerçeve taslağı, Strazburg'daki 10. CAI toplantısında kabul edilmiştir. Çerçeve taslağın Mayıs 2024'te yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Konvansiyon, Avrupa Konseyi'nin insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü standartlarına bağlı kalarak YZ sistemlerinin tasarlanması, geliştirilmesi, kullanılması ve hizmetten alınmasına ilişkindir. YZ Komitesi'nin bir sonraki adımının; İnsan Hakları, Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü Etki Değerlendirmesi ("HUDERIA") taslağı olması bekleniyor. HUDERIA'nın ise aşağıdaki soruları yanıtlaması beklenmektedir:

- İncelenen YZ sistemine ilişkin belirli sayıda spesifik sosyoteknik soru,
- Avrupa Konseyi standartlarına uygun olarak insan haklarına, demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne özgü hususları irdeleyen sorular.

AB YZ YASASI

Avrupa Parlamentosu tarafından, AB YZ Yasası ("Yasa"); 523 kabul, 461 ret ve 49 çekimsiz oy ile oy çoğunluğuyla kabul edilmiştir. AB YZ Yasası, AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasından yirmi gün sonra yürürlüğe girecek olup, istisnalar hariç olmak üzere, tüm hükümleri yürürlüğe girmesinden 24 ay sonra tamamen geçerli olacaktır.

AB YZ Yasası, yapay zeka sistemlerine yönelik risk temelli bir yaklaşım benimsediğinden, Yasa'nın istisnalarının yürürlüğü için de bu yaklaşım benimsenmiştir. Paydaşların, yapay zeka sisteminin türüne bağlı olarak AB YZ Yasası hükümlerine uymaları için 6 ila 36 ay süreleri bulunmaktadır. İstisnalar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- **Kabul Edilemez Risk Oluşturan YZ Sistemlerinin Yasaklanması:** 6 ay
- **Uygulama Kuralları Hükümleri:** 9 ay
- **Genel Amaçlı YZ Sistemleri Hükümleri:** 12 ay
- **Yüksek Riskli YZ Sistemleri Hükümleri:** 36 ay